

Že akcie měly Babišovy děti? Irelevantní, říkají experti

Informace ministra financí a šéfa hnutí ANO Andreje Babiše, že anonymní akcie společnosti Farma Čapí hnízdo drželi v době čerpání padesátimiliónové dotace jeho děti a bratr jeho partnerky Moniky, podle Právem oslovených expertů podezření na obcházení dotačních pravidel nerozptýlilo. "Na věci to přece vůbec nic nemění," řekl k tomu Právu šéf Nadačního fondu proti korupci Petr Soukenka. Podle něj je totiž podstatné, že dotace jsou primárně určeny pro ty subjekty, které by na takové peníze jinak neměly šanci dosáhnout. "V tomhle případě ale měla firma úvěr ve výši 350 miliónů, za který se zaručil Agrofert. Jestliže je ta společnost schopna sehnat takové peníze, neměla by mít na dotaci nárok," poznamenal Soukenka.

Obdobně se už ve středu vyjádřili i někteří známí pražští advokáti, které Právo oslovilo. "Už jen z pohledu selského rozumu je to podobné, jako by o tu dotaci žádal sám," řekl Soukenka. Podle něj totiž neobstojí ani argument, že by nejbližší příbuzní miliardáře měli mít právo samostatně podnikat a tedy také žádat o dotaci.

Soukenka přitom zopakoval fakt, že Babišův Agrofert ručil Čapímu hnízdu za úvěr a byl s ním i jinak propojený.

Ostatně Právo již informovalo, že úzkou kooperaci obou subjektů dokládají také dokumenty z katastru nemovitostí, podle kterých např. Babiš osobně ve jménu společnosti Imoba přikupoval pro farmu pozemky.

Nápad na dotace z dílny Agrofertu

Právnik Aleš Rozehnal v této souvislosti v analýze pro server Hlídací pes uvedl, že převedením vlastnictví na anonymní akcie sice společnost formálně splňovala podmínku malého a středního podniku, nicméně obchodní zákon na takové případy pamatuje ustanovením o jednání ve shodě, což by se na Babiše a jeho nejbližší příbuzné podle něj vztahovalo. "I v takovém případě by se Farma Čapí hnízdo považovala za korporaci ovládanou Andrejem Babišem a statut malého a středního podnikatele by nenaplnovala," konstatoval Rozehnal. Také upozornil na to, že ještě v účetní závěrce za rok 2008 zveřejněné v obchodním rejstříku se společnost oficiálně hlásila do holdingu Agrofert. Z projevu Babiše před poslanci navíc vyplynulo, že nápad na čerpání dotací v souvislosti s Čapím hnízdem vznikl právě v tomto jeho impériu.

"Specialistka na evropské fondy přišla v roce 2007 s návrhem nového projektu otevřeného pro veřejnost, multifunkční kongresový areál Farma Čapí hnízdo. Tento projekt, který se kvalifikoval pro dotaci, byl ekonomicky návratný," řekl k tomu doslova Babiš. Nezmínil už ale, že aby projekt mohl dotaci získat, musel být z holdingu vyčleněn. "Samozřejmě to vše ukazuje na to, že šlo o účelový krok, jak dotaci získat," poznamenal v této souvislosti Soukenka.

Proč zakrývali vlastníka anonymními akciemi?

Sám Babiš v projevu prohlásil, že by bylo vše v pořádku, i kdyby vlastnil farmu celou dobu on sám. Také v případě přepsání firmy na jeho blízké ale vyvstává otázka, proč tedy bylo nutné vlastnictví společnosti ukrýt za anonymní akcie.

Soukenka nicméně upozornil na to, že Babiš podle všeho pouze využil možnosti, která se mu nabízela. "Velký problém vidím u těch, kteří dotaci schválili," uvedl šéf protikorupčního fondu.

Doplnil, že při investicích pohybujících se okolo 400 miliónů korun muselo být od počátku jasné, že se náklady nemohou vrátit a že jde o projekt, který jde proti samotnému smyslu dotací. Soukenka poznamenal, že velké a bohaté firmy podobným nebo stejným způsobem "sahaly" na dotace podle jeho poznatků i v mnoha dalších případech. "Bohužel se zdá, že to byla nebo ještě je v podstatě běžná praxe," shrnul Soukenka.

Babiš přiznal lež

V souvislosti s Čapím hnízdem a samotným Babišem pak jako jeden z největších problémů zmínil fakt, že vicepremiér se sám přiznal k opakovanému lhaní.

Babiš totiž ohledně tajemných vlastníků Čapího hnízda z let 2008 až 2013 opakovaně nemluvil pravdu, když nejdříve jako majitele označil "nějaké právníky", posléze prohlásil, že vlastníky nezná, a nakonec před týdnem v televizi uvedl, že šlo o jistého investora, jehož jméno nebude sdělovat.

Změnu prohlášení a zveřejnění informace o tom, že skutečnými vlastníky byly jeho děti, Babiš odůvodnil jejich dřívější ochranou, ale např. podle právníka Jaroslava Ortmana jim tím mohl nyní i uškodit.

Okolnostmi udělení dotace se totiž mimo jiné zabývá i tuzemská policie s podezřením na spáchání trestného činu dotačního podvodu. Ten podle Ortmana spočívá obecně v záměrném uvedení nepravdivých nebo neúplných údajů v žádosti o dotaci a právě to by mohl být problém. "Zamlčení identity skutečných vlastníků s napojením na miliardáře a jeho holding by toto kritérium samozřejmě mohlo splňovat a pak by šlo o tom, kdo je pod žádostí podepsán," vysvětlil Právu Ortman.

A i kdyby parafa patřila např. jednomu z jednatelů společnosti, měla by se podle něj policie zabývat i tím, zda ten k tomu nedostal pokyn od majitele firmy "Pokud by se prokázalo, že takový pokyn Babišem označení vlastníci dali, byl by to pro ně problém," poznamenal právník.

26.3.2016

Zdroj: Právo